

Oddelenie stážností a petícii

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
4/2022-pet.-9.1
45126/2022

Vybavuje/kontakt
Ing. Domsitzová
5956 2604

Dátum
8. augusta 2022

Vec

Petícia za záchranu rieky Slaná / Petíció a Sajó folyó megumentéséért – odpoved'

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) bolo dňa 14. júna 2022 doručené podanie označené ako „*Petícia za záchranu rieky Slaná / Petíció a Sajó folyó megumentéséért*“ (ďalej len „petícia“). Doručené podanie obsahovalo na 1 427 stranach zoznam osôb, ktorí petíciu podporili v elektronickej podobe (ďalej len „zoznam osôb“). K zoznamu osôb neboli priložený žiadny sprievodný list a ani úplný text petície. Každá strana doručeného zoznamu osôb, okrem identifikačných údajov jednotlivých podporovateľov petície, obsahovala iba názov petície cit. „*Petícia za záchranu rieky Slaná / Petíció a Sajó folyó megumentéséért*“ a Vaše identifikačné údaje.

Po posúdení doručeného podania z hľadiska formálnych náležitostí upravených v § 3 ods. 3, § 4 ods. 2, § 4a ods. 6 a § 5 ods. 1 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) sme Vás listom č. 4/2022-pet.-9.1, 34499/2022 zo dňa 16. júna 2022 (ďalej len „výzva MŽP SR“) vyzvali na odstránenie nedostatkov petície v lehote najneskôr do 30 pracovných dní odo dňa doručenia výzvy MŽP SR. Konkrétnie sme požadovali predloženie úplného textu petície, uvedenie údajov (meno, priezvisko a adresu pobytu) o každom členovi petičného výboru a pripojenie podpisu zástupcu pod textom petície. Zároveň sme Vás poučili, že ak tieto nedostatky nebudú v určenej lehote odstránené, MŽP SR petíciu odloží.

Výzva MŽP SR bola, podľa údajov na poštovej doručenke, prevzatá dňa 21. júna 2022, z čoho vyplýva, že lehota na odstránenie nedostatkov uplynula dňa 3. augusta 2022. Konštatujeme, že do uplynutia lehoty určenej vo výzve MŽP SR neboli nedostatky petície odstránené. Z uvedeného dôvodu sme v súlade s § 5 ods. 4 zákona o petičnom práve petíciu odložili.

I napriek neodstráneným nedostatkom, s prihladnutím na záujem občanov si Vám dovoľujeme za MŽP SR zaslať nasledovné stanovisko:

Hoci doručené podanie neobsahovalo úplný text petície, ale iba strohú požiadavku na záchranu rieky Slaná bez podrobnejšieho zdôvodnenia, a úplný text petície na základe výzvy MŽP SR neboli predložený, pri našej odpovedi vychádzame z textu petície, ktorý je zverejnený na adrese: <https://www.mojapeticia.sk/campaign/peticia-za-zachranu-rieky-slana---peticio-a-sajo-folyo-megmenteseert/3c42adc3-0b44-4e09-9704-7282c39bfff6>.

V zmysle vyššie uvedeného petícia vyzýva všetky zodpovedné orgány, aby vo veci vzniknutej situácii na toku Slaná v dôsledku vytekania banských vôd z bane Siderit Nižná Slaná konali a zároveň vyzýva vládu Slovenskej republiky, aby bezodkladne konala a informovala verejnosť o spôsobe riešenia vzniknutej situácie. Zároveň petícia žiada vládu Slovenskej republiky, aby naliehala na vyhlásenie mimoriadneho zhoršenia kvality vôd alebo mimoriadneho ohrozenia kvality vôd (MZV).

Vzhľadom na to, že listom sekcie vôd MŽP SR zo dňa 9. mája 2022 Vám boli oznámené kroky, ktoré vykonali orgány rezortu životného prostredia po oznámení znečistenia vodného toku, v našej terajšej odpovedi uvádzame skutočnosti, ktoré nastali po máji 2022.

Dovoľujeme si uviesť, že MŽP SR monitoruje vývoj situácie od jej vzniku a podnecuje zodpovedné orgány, aby sa predišlo škodám na životnom prostredí. Vzniknutá situácia sa od začiatku rieši príslušnými správnymi orgánmi a inštitúciami v pôsobnosti MŽP SR a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, čo mohlo spôsobovať niektoré komplikácie, resp. časové zdržania pri riešení. Zdôrazňujeme, že ložisko sideritových rúd Nižná Slaná patrí štátному podniku Rudné bane, ktorého zriaďovateľom je Ministerstvo hospodárstva SR a ide o dobývací priestor, ktorý spadá pod pôsobnosť banskej legislatívy, ktorá upravuje aj nakladanie s banskými vodami.

Minister životného prostredia SR informoval vládu Slovenskej republiky o problematike a uznesením vlády Slovenskej republiky č. 303 zo 4. mája 2022 vláda uložila úlohy ministru hospodárstva zabezpečiť realizáciu opatrení na zníženie natekania nekontaminovaných banských vôd do hlbších obzorov bane, zabezpečiť monitoring vytekajúcich banských vôd a stavu bane a v spolupráci s ministrom životného prostredia navrhnuť ďalšie opatrenia na čistenie vytekajúcich banských vôd do vodného toku Slaná.

MŽP SR listom zo dňa 17. mája 2022 vyzvalo Okresný úrad v sídle kraja Košice o vyhlásenie mimoriadnej situácie, pričom žiadosti nebolo vyhovené.

Koncom mája 2022 začala Hlavná banská záchranná služba vykonávať opatrenia na presmerovanie časti vôd natekajúcich do hlbších obzorov bane, ktoré boli ukončené dňa 17. júna 2022. Na základe týchto opatrení prišlo k podstatnému zníženiu množstva vytekajúcich banských vôd. V zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 303 bod B.3. bolo uložené ministru hospodárstva navrhnuť ďalšie opatrenia na čistenie vytekajúcich banských vôd v spolupráci s ministrom životného prostredia.

Vláda Slovenskej republiky na návrh ministra životného prostredia uznesením č. 483 z 20. júla 2022 vyhlásila mimoriadnu situáciu pre územie okresov Rožňava, Revúca a Rimavská Sobota a uložila pre jednotlivé subjekty ďalšie úlohy. Cieľom vyhlásenia mimoriadnej situácie bolo umožniť urýchlene prijať opatrenia na zamedzenie znečisťovania životného prostredia a zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti v súvislosti so vstupom kontaminovaných banských vôd do vodného toku Slaná z banskej činnosti v katastri obce Nižná Slaná.

Na základe bodov C.3., C.4. a C.5. uvedeného uznesenia vlády Slovenskej republiky zriadilo MŽP SR Medzirezortný krízový štáb, ktorého členmi sú zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy (okrem MŽP SR aj Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva hospodárstva SR, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva financií SR), zástupcovia rezortných organizácií MŽP SR a MH SR, ako aj zástupcovia miestnej

štátnej správy a samosprávy. Jeho zriadenie napomáha lepšej koordinácii prác na revitalizácii vodného toku, ochrane obyvateľstva, obnovy riečnych ekosystémov a zdolaniu príčin vzniku mimoriadnej situácie. O prvom zasadnutí Medzirezortného krízového štábu a o prijatých úlohách informuje MŽP SR na svojom webovom sídle na adrese: <https://www.minzp.sk/spravy/envirorezort-voda-okoli-toku-slana-pod-dohladom.html>.

Na uvedenom zasadnutí sa zúčastnení členovia Medzirezortného krízového štábu zaoberali možnými ďalšími krokmi na zastavenie vytékania banských vôd do rieky Slaná, ako sú návrhy technických riešení, ale aj príprava postupov pri rozšírení a zintenzívnení monitorovania stavu povrchových a podzemných vôd. Poznamenávame, že prebehol monitoring vybraných studní v bezprostrednej blízkosti rieky Slaná realizovaný Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, pričom postupy pri odberoch vzoriek sa postupne metodicky upravujú a zintenzívňujú tak, aby príslušné organizácie mali k dispozícii čo najpresnejšie údaje o stave povrchových a podzemných vôd a aby bola zabezpečená maximálna reprezentatívnosť monitoringu.

Ďalej dodávame, že MŽP SR a jeho organizácie sú pripravené aj nadálej poskytovať maximálnu súčinnosť Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky, štátному podniku Rudné bane a banským orgánom v snahe zastaviť vytékanie banských vôd do rieky Slaná. Až po vykonaní opatrení na čistenie vytiekajúcich banských vôd, resp. vykonaní takých zásahov, aby z banských priestorov vytiekala iba nekontaminovaná voda a vyhodnotení monitoringu kvality vody vo vodnom toku a sedimentov bude možné navrhnúť príslušné opatrenia na revitalizáciu vodného toku.

Čo sa týka informovanosti verejnosti, sme toho názoru, že MŽP SR v dostatočnej miere informovalo verejnosť, či už formou tlačových besied pána ministra alebo stanovísk štátneho tajomníka v médiách alebo formou tlačových správ v rôznych médiách a aj na svojom webovom sídle. MŽP SR bude o svojich krokoch v riešení mimoriadnej situácie na rieke Slaná nadálej pravidelne informovať verejnosť.

S pozdravom

Ing. Zuzana Domsitzová
vedúca oddelenia